

EHSV info

Európsky hospodársky a sociálny výbor
most medzi Európou a organizovanou občianskou spoločnosťou
september 2016 | SK

ÚVODNÍK

Milí čitatelia,

chcel by som využiť túto príležitosť a zrekapitulovať niektoré hlavné úspechy v oblasti komunikácie počas prvého roka súčasného funkčného obdobia EHSV. Takisto načrtnem niektoré kľúčové udalosti najbližších mesiacov v oblasti komunikácie. Má to

byť akýsi prehľad nadchádzajúcich aktivít, keďže sa približujeme k ešte efektívnejšej komunikačnej politike EHSV.

Nedávno sa na júnovom plenárnom zasadnutí rokovalo o dvoch stanoviskách, ktoré riešili páľčivé otázky zachovania európskeho oceliárstva a jeho pracovných miest a to, či EÚ má alebo nemá Číne udeliť štatút trhového hospodárstva. EHSV dôrazne a jasne uviedol, že udelenie štatútu trhového hospodárstva Číne by znamenalo ohrozenie kľúčových európskych priemyselných odvetví. Tento jasný postoj občianskej spoločnosti vzbudil značnú pozornosť médií, pretože odráža obavy európskych občanov v súvislosti s rozhodnutím, ktoré by mohlo mať dramatický vplyv na ich život. Niet pochýb o tom, že sme poukázali na obavy tak zamestnávateľov, ako aj pracovníkov a spotrebiteľov, a preto dúfam, že informácie o týchto diskusiách uvedené v tomto čísle budú zaujímať aj Vás.

Plánované zastarávanie bolo aj v minulom roku dôležitou témou tlačovej činnosti EHSV. Vo svojom stanovisku v roku 2013 viedol EHSV kampaň za činnosť EÚ a následne uverejnil významnú štúdiu o označovaní životnosti výrobku, v ktorej uviedol, že spotrebiteľia sú ochotní platiť viac za dlhšiu životnosť výrobkov. EHSV sa opäť v predstihu venoval veľmi dôležitej téme, ktorou je obehové hospodárstvo.

EHSV bol tiež veľmi aktívny pri presadzovaní práv osôb so zdravotným postihnutím. Podujatím zorganizovaným 14. decembra pri príležitosti Medzinárodného dňa osôb so zdravotným postihnutím v súvislosti s novým Európskym aktom o prístupnosti sa potvrdil záväzok EHSV zabezpečiť, aby sa osoby so zdravotným postihnutím mohli zúčastniť na všetkých rozhodnutiach, ktoré sa ich týkajú. Cena pre občiansku spoločnosť za rok 2015 sa tiež zamerala na chudobu v Európe a podporila osvedčené postupy miestnych organizácií bojujúcich proti chudobe v Európe. Úspechu a úlohu EHSV pri presadzovaní práv obetí v Európe bola takisto venovaná veľká pozornosť médií v novembri minulého roka pri príležitosti transpozície smernice EÚ, ktorú výbor presadzoval od samého začiatku.

Nosnou líniou činnosti EHSV v roku 2016 bola migrácia a integrácia migrantov a utečencov v EÚ. Na podporu udržateľných riešení sa toho urobilo veľa. Od veľkej série prieskumných misií v najviac postihnutých krajinách a konkrétnych návrhov, ktoré z nich vyplývajú pre tvorcov politiky EÚ, až po diskusie mládeže v Bruseli v rámci podujatia *Vaša Európa, váš názor 2016*. Cena pre občiansku spoločnosť za rok 2016, ktorá bude udelená v decembri organizáciám poskytujúcim podporu migrantom, bude vyvrcholením celoročného neprerušitého úsilia.

Túto jeseň začne EHSV novú veľkú sériu prieskumných misií s cieľom preskúmať situáciu v oblasti sociálnych práv v členských štátoch EÚ. V dňoch 24. a 25. novembra usporiada EHSV vo Viedni seminár občianskej spoločnosti o médiách. Naďalej budeme viesť v rámci výboru rozsiahle konzultácie o práci na novej internetovej stránke EHSV. Očakávame, že ešte viac podporíme dôležitú konzultačnú prácu výboru a posilníme hlas EHSV a občianskej spoločnosti v EÚ prostredníctvom činnosti oddelenia pre komunikáciu, ktoré siahajú od kľúčových publikácií a propagácie na sociálnych médiách a v tlači až po organizovanie početných podujatí a aktivít a prijímanie tisícok návštevníkov z celej EÚ. Pôsobenie na miestnej úrovni (*Going local*) je prioritou nášho mandátu. Členovia EHSV sú pevnou súčasťou organizácií v členských štátoch a ako takí majú možnosť a povinnosť nielen zastupovať ich názory v Bruseli, ale tiež informovať doma o Európe.

Komunikácia je samozrejme dvojstranný proces a spoločná zodpovednosť a hlavnou činnosťou EHSV je náročná práca jeho členov a sekcií na vypracovaní stanovísk, ktoré napomáhajú tvorbe právnych predpisov EÚ. Komunikácia zohráva dôležitú úlohu pri tom, aby sa táto práca dostala do pozornosti verejnosti.

V nasledujúcom období, v ktorom bude nové slovenské predsedníctvo organizovať veľa aktivít, sa budeme aj naďalej zameriavať na informovanie o kvalitatívnej práci pri hľadaní riešení problémov, s ktorými sa stretávame. Dajme sa do toho spoločne!

Gonçalo Lobo Xavier
podpredseda EHSV pre komunikáciu

DÔLEŽITÉ DÁTUMY V TOMTO VYDANÍ

19. a 20. októbra / EHSV, Brusel:
plenárne zasadnutie EHSV

2 „Hospodárska súťaž je dôležitá pre každého,“ uviedla komisárka Vestager na pléne EHSV

3 Zhoršenie z hľadiska pracovných vzťahov a práv v Spojenom kráľovstve: nová správa skupiny Pracovníci

4 Delegácia EHSV navštívila Moskvu, aby podporila pokračovanie dialógu s ruskými organizáciami občianskej spoločnosti

EHSV nesúhlasí s udelením štatútu trhového hospodárstva Číne

EHSV varoval pred udelením štatútu trhového hospodárstva (MES) Číne a vyzval európske inštitúcie, aby aktívne chránili európske pracovné miesta a európske hodnoty využitím účinných nástrojov na ochranu obchodu. Vo svojom stanovisku prijatom 14. júla EHSV poukazuje na katastrofálny dosah, ktorý môže mať udelenie štatútu trhového hospodárstva Číne na európsky priemysel a trh práce.

„Európsky priemysel potrebuje rovnaké podmienky a treba ho chrániť pred nekalými praktikami hospodárskej súťaže. Pokiaľ Čína nesplní päť kritérií EÚ, nemožno ju považovať za trhovú hospodárstvo,“ vyhlásil spravodajca Andrés Barceló (skupina Zamestnávateľia – ES).

Obzvlášť zasiahnuté sú tieto odvetvia: výroba hliníka, bicyklov, keramiky, skla, automobilových súčiastok, papiera a ocele. EHSV má tiež obavy v súvislosti s vplyvom na inovácie a v konečnom dôsledku na európsku konkurencieschopnosť. „Ohrozený by bol celý priemyselný hodnotový reťazec a Európa by riskovala stratu mnohých pracovných miest, vrátane tých vysoko špecializovaných. Znamenalo by to hrozbu pre našu konkurencieschopnosť, pretože len silný priemysel je schopný

Na snímke zľava: člen EHSV Andrés Barceló, spravodajca stanovisk o oceli a štatúte trhového hospodárstva, a delegáti CCMI Enrico Gibellieri a Gerald Kreuzer, pomocní spravodajcovia stanovisk o oceli (Gibellieri) a štatúte trhového hospodárstva (Kreuzer), počas diskusie na plenárnom zasadnutí

©shutterstock/Tatiana53

investovať do výskumu a vývoja,“ zdôraznil pomocný spravodajca Gerald Kreuzer (delegát CCMI – AT).

Okrem dôsledkov na pracovné miesta, rast a inovácie v Európe by udelenie štatútu trhového hospodárstva Číne predstavovalo tiež závažnú prekážku v úsilí, ktoré Európa vyvíja v oblasti udržateľného rozvoja a boja proti klimatickým zmenám.

V mene organizovanej občianskej spoločnosti pripraví EHSV osobitný projekt s cieľom monitorovať otázku udelenia štatútu trhového hospodárstva Číne. (sma) ●

Európsky oceliarsky priemysel potrebuje rovnaké podmienky, aby prežil

Európsky oceliarsky priemysel zasiahla hospodárska kríza a prívál nekalého dovozu ocele, čo spôsobilo pokles jej cien a následne zdecimovalo jej výrobu v Európe. „Potrebujeme rovnaké podmienky pre európsky oceliarsky priemysel,“ uviedol Andrés Barceló (skupina Zamestnávateľia – ES), spravodajca stanoviska na tému **Ocel: Ochrana udržateľných pracovných miest a rastu v Európe**.

Z tohto dôvodu je EHSV tiež proti priznaniu štatútu trhového hospodárstva Číne, pretože by to znamenalo „outsourcing pracovných miest, zvýšenie znečistenia ovzdušia a napokon likvidáciu európskeho oceliarskeho priemyslu“.

EHSV prišiel namiesto toho s niekoľkými návrhmi, ako opätovne zaviesť rovnaké podmienky, s dôrazom na

©shutterstock/ShesakovDmytro

antidumpingové opatrenia, európsky systém obchodovania s emisiami (ETS) a investície:

- zlepšenie efektívnosti a účinnosti nástrojov na ochranu obchodu, t.j. odstránením „pravidla nižšieho cla“ alebo registráciou dovozu pred prijatím dočasných opatrení atď.;
- poskytovanie bezplatných kvót najvýkonnejším zariadeniam

a kompenzácia akýchkoľvek nepriamych nákladov, ktoré má európsky priemysel v dôsledku obchodovania s emisiami; posilnenie investícií: modernizácia prevádzok a zariadení, výskum a vývoj nových a lepších výrobkov a účinnejších postupov v snahe zostať lídrom v oblasti technológií.

EHSV takisto vyzýva na rýchle obnovenie skupiny na vysokej úrovni pre ocel. „Oceliarsky priemysel je základom európskeho priemyslu, a preto je potrebné, aby sme mu venovali našu plnú pozornosť,“ vyhlásil pomocný spravodajca Enrico Gibellieri (delegát CCMI – IT). (sma) ●

Komisárka Vestager: Hospodárska súťaž je dôležitá pre každého a je kľúčom k spravodlivej spoločnosti a silnej ekonomike

Členka EK zodpovedná za hospodársku súťaž Margrethe Vestager sa na plenárnom zasadnutí EHSV 14. júla zasadzovala za to, aby sa v hospodárskej súťaži v EÚ kládol väčší dôraz na spotrebiteľov, podniky a sociálnu spravodlivosť. Poukazujúc na nedávne príklady v oblasti energetiky, dopravy, štátnej pomoci a daní zdôraznila, že hospodárska súťaž prinútila mnohé podniky znížiť ceny a zlepšiť kvalitu výrobkov, priniesla ekonomické investície a vytvorila pracovné miesta.

„EÚ je o ľuďoch. O tom, že spájame svoje sily, aby sme našli riešenia na spoločné problémy,“ povedala členka Komisie. „Zaoberáte sa [vo výbore] otázkami, ktoré majú vplyv na každodenný život občanov, [...] a viete, čo treba urobiť, aby sme im pomohli. Vaše stanovisko k Výročnej správe o hospodárskej súťaži za rok 2014 sa začína konštatovaním, ktoré je podľa mňa veľmi dôležité: hospodárska súťaž pomáha každému. Nielen spotrebiteľom, ale aj podnikom a pracovníkom.“

Členovia EHSV vyjadrili podporu politike, ktorú komisárka vyvíja, a poukázali na súčasné problémy v oceliarskom a železničnom odvetví v súvislosti s Čínou. Témami diskusie boli aj sociálny dumping,

Komisárka EÚ pre hospodársku súťaž Margrethe Vestager a predseda EHSV Georges Dassis

vyhýbanie sa daňovými povinnosťami a porušovanie podmienok samostatnej zárobkovej činnosti, prekážky brániace MSP v elektronickom obchode a zneužívanie trhového postavenia v sektoroch, ktoré predtým ovládali národné monopoly.

Predseda EHSV Georges Dassis poďakoval členku Komisie, pričom ocenil jej sociálne inkluzívny prístup k hospodárskej súťaži a povzbudil ju, aby pokračovala v úsilí a splnila svoje záväzky. (cad)

EHSV žiada, aby EÚ rázne zakročila proti obchodovaniu s voľne žijúcimi druhmi

Vzhľadom na veľký dopyt a nízke riziko odhalenia sa obchodovanie s voľne žijúcimi druhmi stalo jednou z najziskovnejších nezákonných činností na svete. V stanovisku prijatom na júlovom plenárnom zasadnutí EHSV víta Akčný plán EÚ na boj proti obchodovaniu s voľne žijúcimi druhmi zvierat a divorastúcimi druhmi rastlín a zdôrazňuje, že proti tomuto javu treba bojovať na rôznych úrovniach dodávateľského reťazca:

- na úrovni komunit v zdrojových krajinách zvyšovaním informovanosti a vytváraním udržateľných pracovných miest a príjmu, ktoré nahradia pytlíctvo a nelegálne obchodovanie,
- na úrovni organizovanej trestnej činnosti posilňovaním systému spoločných a účinných sankcií;
- na úrovni dopytu zvyšovaním informovanosti podnikov a spotrebiteľov a vytvorením systému vysledovateľnosti a označovania;
- na úrovni súdov podporovaním presadzovania práva a odborného vzdelávania sudcov v snahe zabezpečiť súlad a primeranosť pri rozhodovaní o treste.

Európska komisia sa však vôbec nezmiňuje o tom, že obchodovanie s voľne žijúcimi druhmi predstavuje hrozbu pre verejné zdravie a pôvodné rastlinné a živočíšne druhy. Táto otázka je veľmi dôležitá a mala by byť rozhodne do akčného plánu EÚ zahrnutá. Systémy označovania a vysledovateľnosti by mohli pomôcť zamedziť vzniku a šíreniu ochorení.

Výbor vyzýva EÚ, aby zaujala jednoznačné stanovisko a podporila ciele tohto akčného plánu na nadchádzajúcom 17. stretnutí konferencie zmluvných strán (COP17) k Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi (CITES). Okrem toho žiada Komisiu, aby podporila návrh na uzavretie domácich trhov so slonovinou, čo rozhodujúcim spôsobom prispieje k úsiliu zabrániť hroziacemu vyhynutiu afrických slonov.

EHSV opakuje, že je v tejto súvislosti ochotný podporiť všetky potrebné iniciatívy EÚ. (sma)

EHSV ZVNÚTRA

Výročná správa o činnosti za rok 2015

Práve vyšla brožúra EHSV zvnútra s Výročnou správou o činnosti za rok 2015 určenou širokej verejnosti.

Publikácia obsahuje okrem iného grafický a obrazový materiál, ktorý umožní čitateľovi lepšie pochopiť spôsob práce EHSV. Existuje v troch jazykových verziách: v angličtine, francúzštine a nemčine. V tlačenej podobe si ju môžete vyžiadať na adrese: vipcese@eesc.europa.eu.

Správa je k dispozícii na stránke: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.publications&itemCode=40141> (jp)

Nová priemyselná stratégia pre „digitálny vek“

Príležitosti, ktoré ponúka digitálna priemyselná revolúcia, si vyžadujú koordinovanú reakciu zo strany všetkých zúčastnených strán, opakované kladenie dôrazu na zručnosti a zriadenie regionálnych sietí. EHSV preto vo svojom stanovisku na tému **Priemysel 4.0 a digitálna transformácia: budúci postup** požaduje priemyselnú stratégiu EÚ 4.0 s cieľom riešiť problém súčasnej roztrieštenosti vyplývajúcej z 28 rozdielnych politik v digitálnej oblasti.

EHSV si želá, aby sa Komisia zamerala na zvyšovanie povedomia o význame osvojovania si digitálnych zručností a aby prezentovala účinnú koordináciu na úrovni EÚ ako príklad pre vlády členských štátov EÚ. Účinným nástrojom by mohli byť centrá digitálnej inovácie ako strediská pre pokročilú odbornú prípravu.

„Spolupráca je kľúčová,“ uviedol spravodajca Joost van Iersel (skupina Zamestnávateľa – NL). „Národné a regionálne platformy 4.0 musia spájať všetkých dôležitých aktérov. Každý by mal rozvíjať

svoje vlastné charakteristiky v spoločnom rámci EÚ. Mali by sa podporovať všetky druhy partnerstiev, synergie a vytváranie zoskupení, cezhraničné opatrenia a referenčné porovnávanie na európskej úrovni.“

EHSV preto vyzýva Komisiu, aby pri vykonávaní strategického plánu pôsobila ako katalyzátor.

Výbor tiež žiada, aby tvorcovia politik zohľadnili výrazné sociálne dôsledky digitálnej priemyselnej revolúcie. Prehľadovanie sociálneho dialógu EÚ uľahčí vykonať včasné úpravy v oblasti sociálneho a pracovného práva v záujme ochrany zamestnancov. (sma)

E-senióri a strieborná ekonomika

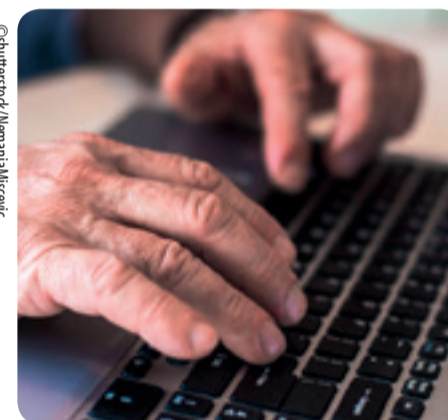
EHSV vo svojom stanovisku na tému **Digitálny pilier rastu: e-senióri, potenciál 25 % európskej populácie**, ktoré bolo prijaté na júlovom plenárnom zasadnutí, tvrdí, že rastúci počet starších ľudí môže byť príležitouťou pre obchodné odvetvie. Asi 25 % obyvateľstva EÚ tvoria starší občania, ktorí v digitálnom veku predstavujú rastúci trh pre hospodárskych a sociálnych aktérov.

EÚ stojí pred novou výzvou: udržať týchto 125 miliónov osôb zapojených do každodenného života a povzbudiť ich, aby si osvojili všadeprítomnú digitalizáciu. Podľa EHSV je nevyhnutné, aby sme zmenili svoj prístup k tzv. striebornej ekonomike.

Do roku 2060 budú na jedného mladého človeka pripadať dvaja starší ľudia a počet veľmi starých osôb prevyší počet detí mladších než päť rokov.

Spravodajkyňa EHSV Laure Batut (skupina Pracovníci – FR) konštatuje, že „informačné technológie sa musia stať rovnakou súčasťou života 125 miliónov starších občanov, ako je to v prípade ostatných ľudí, a nemali by sa obmedzovať iba na technickú alebo lekársku pomoc“.

Jednou z možností by bolo poskytnúť verejné priestory, v ktorých by ľudia mali k dispozícii

bezplatný prístup k internetu a pomoc financovanú miestnou samosprávou, a vytvoriť špecializované dobrovoľné občianske služby. Je zrejmé, že na zabezpečenie prístupu je nutné vytvoriť globálny systém riadenia, ktorý starším ľuďom umožní začleniť sa do digitálneho sveta. EHSV okrem toho odporúča rozšíriť program Erasmus+ o seniorský variant, ktorý by sa nazýval napríklad SENECA – program Erasmus pre seniоров a mohol by byť ideálnou platformou na výmenu osvedčených postupov a podporu nadobúdania digitálnych zručností. (cad)

Investície, integrácia a sociálny dialóg v záujme ziskovej leteckej dopravy v Európe

Podľa EHSV by hlavným cieľom stratégie EÚ v oblasti letectva malo byť vytvorenie takého prostredia, ktoré bude podnecovať európskych investorov, aby investovali do letectva.

V stanovisku na tému **Balík opatrení v oblasti leteckej dopravy I** výbor žiada, aby Európa nasledovala príklad iných vlád po celom svete, ktoré strategicky investujú do svojho letectva. Toto odvetvie musí v súčasnosti čeliť silnej vonkajšej konkurencii a európsky trh je veľmi príťažlivý pre letecké spoločnosti a výrobcov spoza hraníc EÚ.

„Musíme presvedčiť európskych investorov, že letectvo môže byť ešte stále ziskovým sektorom,“ povedal spravodajca EHSV a predseda skupiny Zamestnávateľa Jacek Krawczyk. „Európske letectvo musí proaktívne konkurovať celosvetovým hráčom. Ak chcú ostatní využívať výhody rozsiahleho európskeho trhu, mali by rešpektovať európske predpisy v oblasti bezpečnosti, ochrany životného prostredia, pracovného práva a štátnej pomoci.“

EHSV sa domnieva, že stratégia bude úspešná len vtedy, ak bude mať podporu širokej škály zainteresovaných strán a ak okrem spravodlivých

EHSV vyzýva Európsku komisiu, aby posilnila hospodársku a sociálnu súdržnosť v EÚ a viac zapojila občanov do európskeho projektu

Rok pre nový impulz a väčšiu solidaritu v Európe

Predseda EHSV Georges Dassis sa 18. júla stretol s prvým podpredsedom Európskej komisie Fransom Timmermansom, aby mu odovzdal príspevok EHSV k pracovnému programu Komisie na rok 2017. Výbor odporúča posilniť hospodársku a sociálnu súdržnosť, upevniť postavenie EÚ vo svete a dať európskym občanom viac pocítiť, že sú súčasťou európskeho projektu.

EHSV vo svojom príspevku zdôrazňuje, že rok 2017 by mal byť rokom pre nový impulz a väčšiu solidaritu v Európe. Zároveň v tomto dokumente odporúčajú konkrétne opatrenia v súvislosti so stratégiou Komisie na rok 2017. EHSV okrem toho žiada, aby bol plne zapojený do rokovaní o Brexite, a nalieha na Komisiu, aby so zreteľom na odchod Spojeného kráľovstva z EÚ prehodnotila svojich 10 prioritných oblastí.

Predseda Dassis uviedol: „Komisia sa musí usilovať obnoviť solidaritu a zodpovednosť v Európe

a opäť získať podporu verejnosti. Takisto musí urobiť všetko, čo je v jej silách, aby čo najrýchlejšie vyjasnila súčasné pochybnosti okolo budúcnosti EÚ. Výsledok britského referenda je smutným upozornením, že európsky projekt môže napredovať len vtedy, ak bude EÚ rýchlo a účinne reagovať na potreby svojich občanov, medzi ktorými prevláda narastajúca sociálna a ekonomická neistota.“ (mm)

© Shutterstock/Invest

Boj proti zmene klímy si vyžaduje aktívne zapojenie občanov

EHSV prijal stanovisko na tému **Koalícia zameraná na plnenie záväzkov stanovených v parížskej dohode**, v ktorom sa zameriava na možnosti, ako lepšie zapojiť občiansku spoločnosť do vykonávania parížskej dohody. Pokiaľ ide o opatrenia na ochranu životného prostredia, treba v plnej miere využiť potenciál občianskej spoločnosti, pričom najmä energetický sektor ponúka veľké príležitosti. „Mnohých ľudí odrádza od realizácie vlastných projektov byrokracia. Ďalšou prekážkou je prístup k financovaniu,“ uviedol spravodajca Lutz Ribbe (skupina Iné záujmy – DE) a zároveň vyzval k vytvoreniu koalície viacúčelového riadenia, ktorá by vdýchla nový život zásade „myslieť globálne, konať lokálne“.

Táto koalícia by mala

- získať jasný obraz o plánoch subjektov občianskej spoločnosti alebo o tom, aké plány dokážu resp. sú oprávnené tieto subjekty realizovať;
- zistiť prekážky, ktorým čelia, a odstraňovať ich;

- informovať o úspešných aktivitách s cieľom motivovať ostatné subjekty;
- vysvetľovať, čo treba urobiť preto, aby veci fungovali, uviesť konkrétne kľúčové podmienky úspechu a
- vytvoriť politický rámec, ktorým sa zavedú podmienky potrebné pre činnosť.

EHSV žiada, aby sa pre oblasť klímy a sociálnej ochrany vytvoril rámec „zdola nahor“ pre tých, ktorí sa na ňom podieľajú. „Sociálny dialóg a kolektívne vyjednávanie medzi organizáciami zamestnávateľov a odborovými zväzmi musia vytvoriť tento rámec pre nové povolania a nové spôsoby práce,“ povedala pomocná spravodajkyňa pre toto stanovisko Isabel Caño Aguilar (skupina Pracovníci – ES).

EHSV už začal pracovať na vytvorení tejto koalície v spolupráci s VR, Prvou sieťou aktérov pre udržateľný rozvoj (Comité 21) a ostatnými partnermi. (sma)

NÁZOR

EÚ a Turecko – rozumný dialóg v záujme rozumných riešení

Diľana Slavova, predsedníčka sekcie EHSV pre vonkajšie vzťahy, skupina Iné záujmy

V dôsledku vývoja krízy v Sýrii, hromadného prílevu utečencov do Európy a nedávneho zmařeného pokusu o prevrat sa Turecko ocitlo počas uplynulého roka v centre svetového politického diania.

V reakcii na puč bol v krajine vyhlásený výnimočný stav a Európania sa obávajú, že prezident Erdoğan môže zneužívať pokus o prevrat ako zámienku na ďalšie upevňovanie svojej moci. Turecká vláda však vyčíta EÚ nedostatok pochopenia pre situáciu, v ktorej sa krajina nachádza.

Občania EÚ sú hlboko znepokojení najnovším vývojom situácie v Turecku, kde štát výrazne kontroluje organizovanú občiansku spoločnosť a zasahuje do jej činnosti, a kladú si zásadné otázky týkajúce sa budúcnosti nezávislých organizácií

občianskej spoločnosti a širšej úlohy občianskej spoločnosti v Turecku.

Neúspešný pokus o prevrat sme všetci odsúdili, no trváme na tom, že výnimočný stav sa nemôže zneužívať na porušovanie demokracie, ľudských práv a právneho štátu. Zmařený puč by mal byť dôvodom na dôslednejšie dodržiavanie dohovorov MOP, ako aj medzinárodných a európskych dohovorov o ľudských právach, a nie na ich porušovanie.

Preto je momentálne nevyhnutné, aby sa EÚ prispôbila náhlým geopolitickým zmenám a bola voči nim odolná. Musíme vypracovať účinné postupy krízového riadenia, pretože krízy sa stali súčasťou nášho života. Na prekonanie výziev, ktorým spoločne čelíme, potrebujeme rozumné riešenia.

Aké sú tieto riešenia?

Cena za vylúčenie Turecka z procesu európskej integrácie je veľmi vysoká ako pre EÚ, tak aj pre Turecko. Keby bolo Turecko plne zapojené do procesu prístúpenia k EÚ od roku 2005, keď sa rokovania začali – v otázkach zahraničnej politiky, právneho štátu, utečencov až po hospodársky rast a energetiku – situácia by dnes bola úplne iná.

Európa by mala byť vo vzťahu s Tureckom oveľa kreatívnejšia a prezieravejšia. Nemôžeme zmeniť geopolitické usporiadanie, no môžeme byť nápaditejší pri komunikácii s našimi susedmi. Potrebujeme mier a stabilitu na našich hraniciach. Turecko a Európa by mali zmierniť svoju rétoriku a zintenzívniť spoluprácu v politických otázkach, ktoré sa týkajú oboch strán. Turecko je naďalej

Diľana Slavova, predsedníčka sekcie EHSV pre vonkajšie vzťahy

naším významným geostrategickým susedom a žiaden členský štát nemôže byť pri samostatnom rokovaní s touto krajinou úspešný. EÚ musí mať jasnú spoločnú stratégiu, aby dokázala čeliť výzvam, ako je migrácia, kontrola hraníc a filtrovanie toku utečencov a migrantov. Je najvyšší čas, aby sme vo vzťahu s Tureckom konali ako partneri a prostredníctvom rozumného dialógu dosiahli rozumné riešenia.

Zhoršenie z hľadiska pracovných vzťahov a práv v Spojenom kráľovstve: nová správa skupiny Pracovníci

Skupina EHSV Pracovníci poverila nezávislú výskumnú organizáciu Labour Research Department so sídlom v Spojenom kráľovstve, aby vypracovala správu nazvanú *Kríza a vývoj pracovnoprávných vzťahov v Spojenom kráľovstve (The crisis and the evolution of labour relations in the United Kingdom)*. Podľa hlavných záverov tejto správy sa od finančnej krízy v rokoch 2008 – 2009 pracovné vzťahy a pracovné práva v Spojenom kráľovstve vo všeobecnosti zhoršili.

Od úverovej krízy a veľkej recesie sa postavenie, úloha a moc odborových zväzov oslabil, ich členská základňa sa zužila a novým zákonom o odboroch Trade Union Act 2016 sa ešte viac obmedzilo právo na štrajk.

V správe sa osobitne poukazuje na opatrenia zavedené od roku 2010 s cieľom dosiahnuť úspory, obmedziť sociálne dávky a rozšíriť dočasné zmluvy vrátane tzv. pracovných zmlúv na nula hodín, ktoré

pracovníkom nezaručujú minimálny príjem. Boli však zaznamenané aj určité pozitívne kroky, ako je úsilie vyrovnáť rozdiely v platoch mužov a žien a zaviesť dobrovoľné národné existenčné minimum.

Hoci bola správa zverejnená ešte pred rozhodnutím Spojeného kráľovstva odísť z EÚ, vyzdvihuje sa v nej skutočnosť, že odborový zväz pracovníkov aj odborový zväz zamestnávateľov v Británii boli proti Brexitu.

„Napriek Brexitu a jeho dôsledkom budú odborári z EÚ úzko spolupracovať s odborovými zväzmi zo Spojeného kráľovstva v snahe vytvoriť spravodlivejšiu a sociálnejšiu Európu,“ vyhlásila predsedníčka skupiny Pracovníci Gabriele Bischoff. Zdôraznila, že „všade musíme dosiahnuť sociálny rating AAA“.

Štúdia je k dispozícii na stránke: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.group-2-studies.39081> (cad)

Zapojenie členov EHSV do celoeurópskej diskusie o európskom pilieri sociálnych práv

Európska komisia predložila v marci 2016 iniciatívu týkajúcu sa európskeho piliera sociálnych práv, ktorou by sa mal začať realizovať záväzok predsedu Junckera vybudovať „spravodlivý a skutočne celoeurópsky trh práce“ ako súčasť prebiehajúcej práce na vytvorení hlbšej a spravodlivejšej hospodárskej a menovej únie. EHSV by chcel zabezpečiť, aby bola európska občianska spoločnosť plne zapojená do tejto dôležitej iniciatívy. Z tohto dôvodu usporadúva diskusie s organizovanou občianskou spoločnosťou vo všetkých členských štátoch. Tieto diskusie poslúžia ako platforma na výmenu a získavanie názorov na najpálčivejšie sociálne a hospodárske problémy na vnútroštátnej aj európskej úrovni, a na zistenie, ako by mohol európsky pilier sociálnych práv prispieť k ich riešeniu.

Diskusie budú prebiehať od septembra do polovice októbra 2016 a vypracované odporúčania budú zapracované do stanoviska EHSV o európskom pilieri sociálnych práv, ktoré má byť prijaté na decembrovom plenárnom zasadnutí.

Stanovisko výboru bude príspevkom k bielej knihe Európskej komisie o budúcnosti hospodárskej a menovej únie, ktorá má byť zverejnená v roku 2017.

Stanovisko EHSV sa bude týkať viacerých otázok, napríklad budúcnosti práce v kontexte meniacej sa reality sveta práce, ako je prechod na digitálne hospodárstvo v EÚ; možnosti, ako môže trh práce lepšie vyhovieť potrebám podnikov, pracovníkov a uchádzačov o prácu; spôsobu, ako zabezpečiť udržateľnú a kvalitnú sociálnu ochranu a služby, ako aj spôsobu, ako by sa mali podporovať a udržiavať súdržné spoločnosti v Európe. So zreteľom na význam sociálneho piliera pre výbor budú pre toto stanovisko spravodajcami traja predsedovia skupín: pán Krawczyk (skupina Zamestnávateľia), pani Bischoff (skupina Pracovníci) a pán Jahier (skupina Iné záujmy). (cad/dm)

Skupina Zamestnávateľa na Európskom fóre pre nové myšlienky

Akou výzvou bude priemysel 4.0 pre existujúci systém pracovnoprávných vzťahov? Aké opatrenia by mali prijať politici, podniky a pracovníci, aby im prebiehajúca digitálna revolúcia priniesla úžitok? Ako sa v nasledujúcich rokoch zmení trh práce a ako bude v budúcnosti vyzeráť sociálny dialóg? Tieto otázky budú nastolené počas panelovej diskusie, ktorú usporiada skupina Zamestnávateľa v rámci Európskeho fóra pre nové myšlienky (EFNI), ktoré sa bude konať koncom septembra v poľskom Sopot.

„Prebiehajúca 4. priemyselná revolúcia nielen úplne zmení organizáciu výroby, ale bude mať aj obrovský vplyv na trh práce a následne na sociálny dialóg,“ povedal Jacek Krawczyk, predseda skupiny Zamestnávateľa. „Keďže tento ročník EFNI je venovaný budúcnosti práce, rozhodli sme sa tento vplyv podrobne preskúmať.“

Jacek P. Krawczyk, predseda skupiny Zamestnávateľa, na Európskom fóre nových myšlienok (EFNI) v roku 2015

V rámci diskusie s názvom Zmení 4. priemyselná revolúcia radikálne úlohu a význam organizácií zamestnávateľov a odborových zväzov? sa stretnú sociálni partneri na európskej a vnútroštátnej úrovni, ako aj zástupcovia organizácií BUSINESSEUROPE a ETUC.

Európske fórum pre nové myšlienky je medzinárodný kongres podnikateľskej obce, na ktorom sa zúčastňujú poprední zástupcovia politiky, kultúry, vedy a médií. Od roku 2011 ho organizuje poľská konfederácia Lewiatan v spolupráci s BUSINESSEUROPE, mestom Sopot a poľskými a zahraničnými spoločnosťami a inštitúciami. (lj)

Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu musí byť prioritou

„Nikto nesmie stáť bokom,“ vyhlásila predsedníčka skupiny Pracovníci Gabriele Bischoff počas svojej návštevy víťaza Ceny pre občiansku spoločnosť za rok 2015 – združenia *Armut und Gesundheit in Deutschland* (Chudoba a zdravie v Nemecku), ktoré poskytuje lekársku starostlivosť chudobným a sociálne znevýhodneným. Cieľom návštevy bolo zistiť priamo na mieste, aký praktický dosah mala táto cena, určená na vyzdvihnutie a podporu projektov preukazujúcich solidaritu, a ako prispela k realizácii projektov tejto organizácie. Pani Bischoff vyzdvihla odhodlanie EHSV bojovať proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu. „V našej občianskej spoločnosti máme celú armádu angažovaných ľudí,“ uviedla, pričom poukázala na prístup EHSV. „Tito ľudia si zaslúžia naše uznanie a potrebnú politickú podporu.“

Chudoba má mnohé podoby: nezamestnanosť, bezdomovectvo, slabé alebo žiadne možnosti vzdelávania, materiálne obmedzenia, zlý zdravotný stav atď. Zakladateľ a riaditeľ združenia so sídlom v Mainzi, profesor Gerhard Trabert, si vytýčil za cieľ pomáhať chudobným uzdraviť sa. Riadi ambulatné vozidlo, ktorým navštevuje bezdomovcov a sociálne znevýhodnené osoby. Združenie takisto poskytuje aktívne poradenstvo o sociálnych otázkach, najmä pokiaľ ide o poisťovníctvo a (opätovné) začlenenie do spoločnosti. Pani Bischoff si vypočula veľa smutných príbehov, ktoré sa v mnohých prípadoch týkali pracovníkov zamestnaných ako fiktívne samostatne zárobkovo činné osoby, ktorí nevedeli, že nemajú žiadne poistné krytie. Poznámka, že „volný pohyb pracovníkov je síce jednou z najdôležitejších zásad EÚ,

Gabriele Bischoff, predsedníčka skupiny Pracovníci, počas návštevy združenia „Armut und Gesundheit in Deutschland“, ktorému EHSV udelil v roku 2015 cenu organizovanej občianskej spoločnosti

ale je neprijateľné, aby boli zahraniční pracovníci zamestnávaní ako fiktívne samostatne zárobkovo činné osoby. EÚ môže a musí prijať opatrenia na zabránenie týmto praktikám“. Dovoľte sa však aj mnohých úspechoch, ktoré sa združeniu podarilo dosiahnuť vďaka angažovanosti svojich členov, ako aj vďaka uznaniu a finančnej podpore EHSV. (sma)

V SKRATKE

Delegácia EHSV navštívila Moskvu, aby podporila pokračovanie dialógu s ruskými organizáciami občianskej spoločnosti

EHSV zorganizoval 30. a 31. augusta služobnú cestu do Ruska. Počas tejto dvojdnovej návštevy sa mohli členovia EHSV stretnúť so zástupcami Občianskej komory Ruskej federácie a ďalších organizácií ruskej občianskej spoločnosti. Delegácia EHSV diskutovala o súčasnej situácii organizácií občianskej spoločnosti, najmä pokiaľ ide o ľudské práva a životné prostredie.

Ako európska inštitúcia zastupujúca európsku organizovanú občiansku spoločnosť v rámci legislatívneho procesu EÚ a v súlade so zásadami politiky EÚ voči Rusku je EHSV aj naďalej presvedčený o tom, že je potrebné udržiavať kontinuálny dialóg medzi občianskou spoločnosťou EÚ a Ruska. Počas návštevy v Moskve EHSV potvrdil svoj trvalý záujem nadväzovať medzilidské kontakty a podporovať ruské organizácie

občianskej spoločnosti zastupujúce rôznorodé záujmové a názorové skupiny.

Delegáciu tvorili členovia monitorovacieho výboru EÚ – Rusko Markus Penttinen (skupina Pracovníci – FI) a Ulrika Westerlund (skupina Iné záujmy – SE) a tiež predsedníčka sekcie EHSV pre vonkajšie vzťahy Dilyana Slavova (skupina Iné záujmy – BG). (mm/dm)

Úloha občianskej spoločnosti v európskej energetickej únii:

Zabezpečenie bezpečnej, udržateľnej, konkurencieschopnej a cenovo dostupnej energie

Skupina Iné záujmy zorganizuje 27. októbra 2016 konferenciu s názvom *Úloha občianskej spoločnosti v európskej energetickej únii: zabezpečenie bezpečnej, udržateľnej, konkurencieschopnej a cenovo dostupnej energie*, ktorá sa bude konať v Bratislave.

Cieľom konferencie je dosiahnuť lepšie pochopenie úlohy, ktorú má občianska spoločnosť zohrávať v oblasti energetickej bezpečnosti a prechodu na obnoviteľné zdroje energie na vnútroštátnej aj regionálnej úrovni. Ide o to, ako nasmerovať zapojenie občianskej spoločnosti a odborné znalosti tak, aby vytvárali viacej prepojení, partnerstiev a dialóg medzi miestnymi, národnými a regionálnymi aktérmi.

Maroš Šefčovič, podpredseda Európskej komisie zodpovedný za energetickú úniu, už potvrdil svoju účasť ako hlavný rečník na otváracom paneli. Pán Šefčovič predstaví postoj Komisie k úlohe občianskej spoločnosti v rámci európskej energetickej únie.

Konferencia bude konkrétnejšie zameraná na tieto témy:

- energetická bezpečnosť a efektívne dodávky elektrickej energie
- účinné riadenie prechodu na obnoviteľné zdroje energie
- energetická únia a prezieravosť politikou v oblasti zmeny klímy
- spôsoby, ako môže energetická politika viesť k celoštátnemu a regionálnemu rozvoju
- nová koncepcia trhu s elektrinou a vplyv na zraniteľných spotrebiteľov (cl)

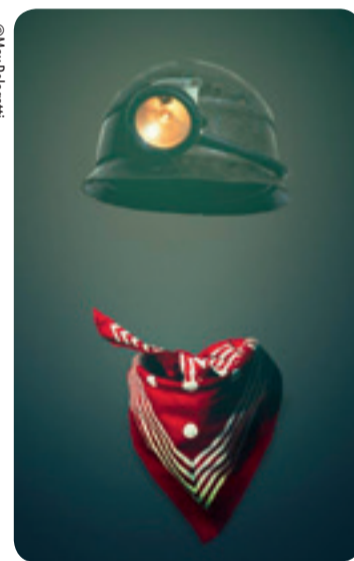
UŽ ČOSKORO V EHSV

Výstava fotografií Les spomienok: Marcinelle po tragédii

V priestoroch EHSV sa uskutoční výstava diel profesionálneho fotografa Maxa Pelagattiho. Výstava s názvom *The forest of memories: Marcinelle after the tragedy* (Les spomienok: Marcinelle po tragédii), ktorá potrvá od 21. septembra do 14. októbra 2016, priblíži život rodín talianskych baníkov, ktorí žili v Belgicku v rokoch 1946 – 1956. V tomto desaťročí boli podpísané bilaterálne dohody o migrácii pracovnej sily medzi Belgickom a Talianskom a došlo aj k tragédii v uhoľnej bani Bois du Cazier (8. augusta 1956).

Tohto roku uplynulo 60 rokov od tohto bankého nešťastia a 70 rokov od podpísania bilaterálnych dohôd.

Pri príležitosti vernisáže sa 21. septembra uskutoční apolitická diskusia zorganizovaná v spolupráci so sekciou SOC. Cieľom diskusie je podnietiť úvahy o bezpečnosti pracovníkov a problematike prisťahovalectva

v súčasnosti a tiež propagovať aktívne európske občianstvo, solidaritu a toleranciu. (jp)

EHSV info v 23 jazykoch : http://www.eesc.europa.eu/activities/press/eescinfo/index_fr.asp

Redakčná rada:

Alun Jones (šéfredaktor)
Daniela Marangoni (dm)

Do tohto čísla prispeli:

Caroline Alibert-Deprez (cad)
Chloé Lahousse (cl)
Dilyana Slavova (ds)
Jonna Pedersen (jp)
Leszek Jarosz (lj)
Milen Minchev (mm)
Sylvia M. Aumair (sma)

Koordinácia:

Agata Berdys (ab)

Redakčná uzávierka: 5. septembra 2016

Adresa:

Európsky hospodársky a sociálny výbor
Jacques Delors Building, 99 Rue Belliard, B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Fax (+32 2) 546.97.64
Email: eescinfo@eesc.europa.eu
Internet: <http://www.eesc.europa.eu/>

september 2016 / 7

EHSV info vychádza deväťkrát do roka pri príležitosti plenárneho zasadnutia výboru.

Tlačenú podobu EHSV info v anglickej, francúzskej a nemeckej jazykovej verzii dostanete na požiadanie na tlačovom oddelení Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru.

Okrem toho je vo formáte pdf dostupné v 23 jazykoch na internetovej stránke výboru:
URL: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.eesc-info>

EHSV info nie je oficiálny vestník prác výboru, tieto sú oficiálne uverejňované v Úradnom vestníku Európskej únie a iných publikáciách výboru.

Reprodukcia s uvedením zdroja povolená (prosíme zaslať jeden výtlačok redakcii).

Náklad: 5 800 výtlačkov.

Ďalšie číslo vyjde v októbri 2016

VYTLAČENÉ NA RECYKLOVANOM PAPIERI

Úrad pre publikácie